

Den Røde Tråd

VI VIL GIVE DET BEDSTE VI HAR TIL BØRN OG UNGE. VI ØNSKER AT SE BØRN OG UNGE VOKSE I FÆLLESSKAB MED HINANDEN OG JESUS.

Man lærer på forskellige måder alt efter, hvor gammel man er. Man engageres, er kreativ, udfordres, forundres og går gennem forskellige faser i livet. Hver fase præsenterer særlige udfordringer og muligheder. Den røde tråd er udviklet med det formål at forme et bevidst og ansvarligt børne- og ungdomsarbejde, hvor vi tager vare på og udvikler de forudsætninger, som børn og unge har. Vi ønsker at lede dem på bedst mulig måde ind i livet med Gud. Det gør vi ved at se på hver aldersgruppes forudsætninger og udfordringer i seks forskellige faser.

Vi møder vores medlemmer ganske kort i løbet af ugen, men det er i hverdagen at børn og unge lever deres liv og påvirkes. Det er dér, at værdier om tro og liv bliver formidlet, bevidst og ubevidst. Forældre og omsorgspersoner har en vigtig opgave med at vejlede deres børn på en åben og inspirerende måde. Derfor er Den røde tråd formet ud fra et samspil imellem alle vores foreningers forskellige aktiviteter på den ene side og børn og unges hverdagsliv på den anden side. Vi vil udfordre forældre til at deltage, invitere til samtale og foreslå ideer til, hvordan man kan dele tro og liv i hverdagen.

Den røde tråd består af tre hoveddele:

Aldersfaser
Hvor er vores børn og unge lige nu - i hvilken fase af livet er de? Hvad er det vigtigste, de skal lære? Hvad ønsker vi, at de skal opleve og være med til?

Fire grundprincipper
Hvordan hjælper vi børn og unge med at vokse i deres tro? Hvordan giver vi plads til en voksende tro gennem **Fortællinger, Relationer, Oplevelser og Involvering**? Hvilke udfordringer og muligheder er der i hver aldersfase?

Foreningsaktiviteter og hverdagsliv
Hvilke mål og skridt i tro, ønsker vi at opmuntre til gennem aktiviteterne? Hvordan kan vi støtte forældrene i deres rolle? Hvordan kan vi tilskynde til yderligere skridt i tro i hverdagen?

Den Røde Tråd, som en pædagogisk oversigt med forskellige aldersfaser, er inspireret af det norske materiale **”Levende Tro”** udgivet af Misjonskirken UNG, det svenske materiale **”Växa i tro plan”** udgivet af Eumenia, samt reThink Group / thinkorange.com. De fire grundbegreber der beskrives i materialet er hentet fra bogen **”Led med dit liv”** skrevet af Magnus Sternegård og udgivet på dansk af forlaget ProRex.

Aldersfaser

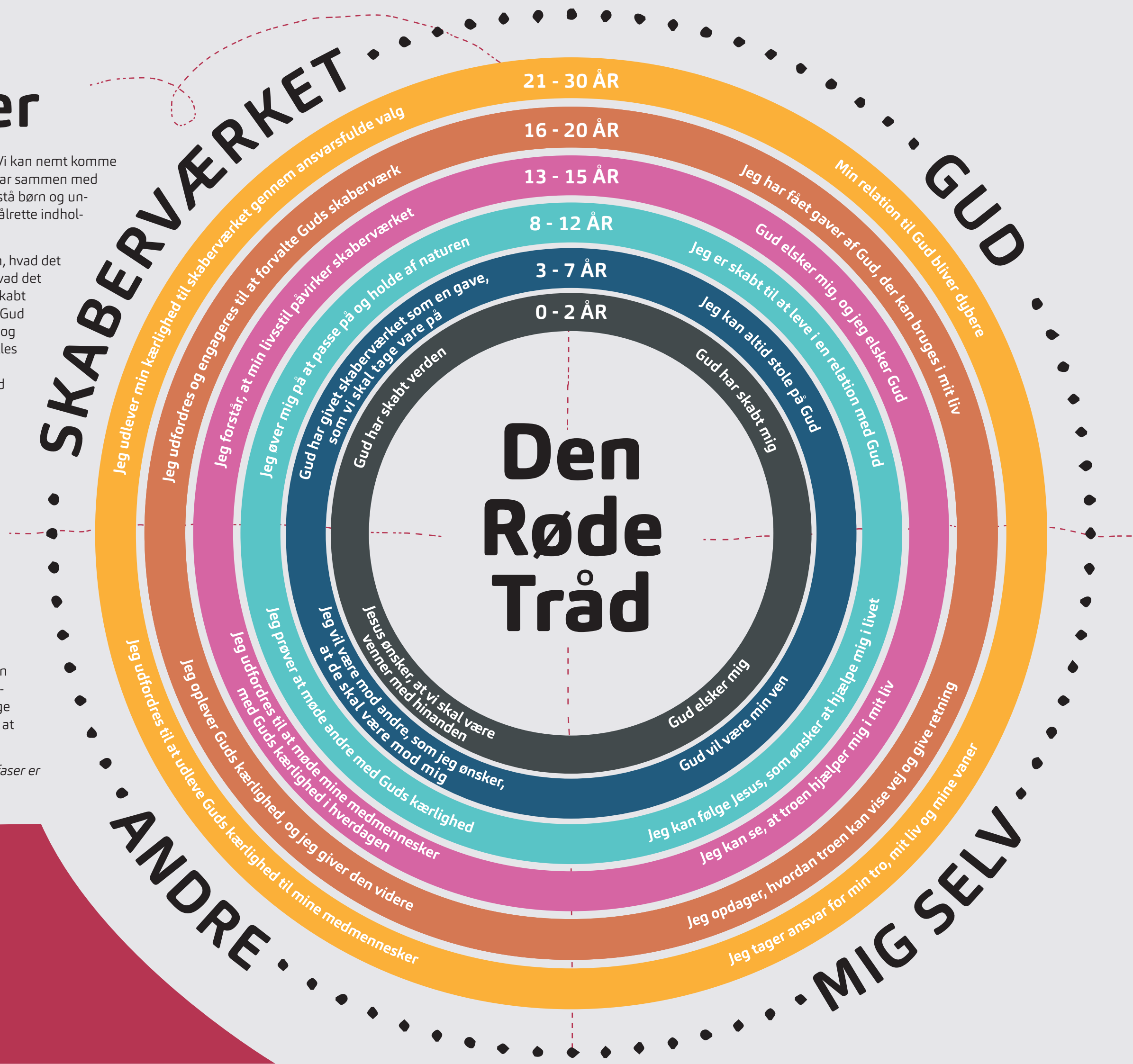
Hvad er det vigtigste, vi vil give til børn og unge? Vi kan nemt komme til at presse for meget ind i den korte tid, som vi har sammen med dem. Den røde tråds seks faser handler om at forstå børn og unges forskellige aldersfaser, for at vi bevidst kan målrette indholdet at vores aktiviteter til deres alderstrin.

På et tidspunkt bliver Jesus stillet spørgsmålet om, hvad det vigtigste bud er (Matt 22, 37-39). Han forklarer, hvad det vil sige at elske. Gud har elsket os først. Gud har skabt hvert enkelt barn i kærlighed. En kærlighed, som Gud ønsker, at alle børn og unge skal høre om, opleve og leve med. Vi ønsker at se deres gudsforhold udvikles og modnes. Vi tror, at børn og unge er skabt med evnen til at elske. Ved at modtage Guds kærlighed får de kraft til at lede Guds kærlighed ud i praksis.

Vi ønsker, at børn og unge i alle faser skal opdage, hvem Gud er, og erfare hans kærlighed, gennem deres relation med Gud, sig selv, skaberværket og andre mennesker. Ved at hjælpe børn og unge til i fællesskab at opdage Gud, ud fra deres alder og deres unikke forudsætninger, bliver livet med Gud til en voksende relation over tid og gennem forskellige aldersfaser. Målene for de forskellige aldersfaser fokuserer på, hvad der er det vigtigste at formidle, undervise og opmuntre til i hver aldersfase.

Ved bevidst at lede børn og unge gennem de forskellige aldersfaser ønsker vi at skabe et godt fundament for fremtidens børn og unge, så de kan opleve Guds kærlighed, lære at danne gode relationer og få oplevelser, der hjælper dem med at tage gode og kloge beslutninger i livet. De får hjælp til at tage skridt i tro.

Den pædagogiske oversigt med forskellige aldersfaser er inspireret af reThink Group / thinkorange.com.

ET HELHEDSSYN PÅ HVAD DER FÅR TROEN TIL AT VOKSE HOS BØRN OG UNGE FRA 0 - 30 ÅR Gennem FORENINGSLIVET OG HVERDAGEN HJEMME

Fire grundprincipper

Fortællinger
Relationer

Oplevelser
Involvering

Vi ønsker at tilbyde et børne- og ungdomsarbejde, hvor børn og unge kan vokse. Både i relation til hinanden og til Jesus. Vi har derfor sat fokus på fire grundprincipper, som vil danne grundlaget for alle vores aktiviteter. En norsk undersøgelse blandt 300 unge omkring deres tro på Gud viser, at der er brug for nogle grundlæggende ting i det kristne børne- og ungdomsarbejde, for at tro kan modnes og vokse, uanset alder. Hvis fundamentet er rigtigt, vil børn og unges erfaringer gennem faserne danne et solidt grundlag for en voksende tro og et stærkt fællesskab.

Resultatet af undersøgelsen viser også, at de, der har en tro på Gud, som både er forankret i viden, personlige erfaringer med Gud og et nært fællesskab, har de største forudsætninger for at bevare troen. Den røde tråd tager fat på de ovennævnte områder og kalder dem for **Fortællinger, Oplevelser og Relationer**. Fortællinger synliggør vores sammenhæng. Det er Bibelens og kirkehistoriens historier og fortællinger. Det er vores egne fortællinger og erfaringer, som deles og bliver et fundament for fællesskabet.

Oplevelser handler om at opleve og erfare Gud, hvor vi opfordres til at træde ud i tro og forsøge at leve Guds kærlighed ud.

Relationer beskriver, hvordan vi møder hinanden med respekt, og hvordan vi skaber gode og trygge venskaber.

Det sidste grundprincip er **Involvering**. Begrebet udtrykker en ambition om at involvere børn og unge i vores aktiviteter, så de tager ansvar og bliver bevidste om deres gaver og muligheder for at hjælpe til. De får mulighed for at påvirke aktiviteterens indhold, udvikling og gennemførelse. Det er med til at skabe et kreativt miljø, hvor man inviteres til at deltage. Forældre kan også være med til at skabe et sådant miljø.

Vi bygger videre på forskningens og kirkens erfaringer med børn og unges udvikling af tro. Med de fire grundprincipper vil vi bevidst opbygge et varmt fællesskab i de forskellige aldersfaser. Den røde tråds ambition er, at de fire grundprincipper skal gennemsnitligt alt, hvad vi gør i de forskellige fasers udfordringer og muligheder.

Fortællinger - der vejleder

Bibelen er en samling af bøger og breve med fortællinger om Gud. Det er en fantastisk samling af poesi, prosa, sange og beretninger. Bibelen fortæller om Guds perspektiv på verden, os og livet. Det er også en samling af personlige oplevelser og erfaringer om og med Gud.

Vi mener, at børn og unge har brug for fortællinger, der kan give vejledning og retning i livet. Det hjælper til at forstå ens ophav, ens egen sammenhæng, meningen med livet og ens opgave. Det finder vi i Bibelens fortællinger - både i de individuelle bibelfortællinger og i den store fortælling, kirkens tradition og vores personlige erfaring.

Hvordan skaber vi plads til fortællinger?

1. At dele Bibelens og kirkens fortællinger

Vi ønsker at invitere børn og unge til at se deres liv i forhold til Bibelens og kirkens fortællinger. Temaer som fx bøn, seksualitet, venskab eller ondskab åbner for gode samtaler om livet og kan hjælpe og give retning. Formålet med undervisningen, er at formidle Bibelens fortællinger på en inspirerende måde. Samtidig skal den hjælpe unge mennesker til at lade sig forme og påvirke i mødet med fortællingerne gennem dialog og refleksion.

Andagten

En kort bibelfortælling, der vejleder i forhold til tro og livet.

Undervisning

En undervisning, der styrker forståelsen af Bibelen og hvordan vi udfordres til at tage skridt i tro (fx Konfirmation/ungdomsvelsignelse).

Prædiken

En tale, der forbinde liv og bibelfortællinger og udfordrer til at tage skridt i tro og liv (fx ungdomsgudstjeneste).

2. At dele lederens fortællinger

Bibelen er fuld af fortællinger om folks tro. Vi vil give plads til at ledere kan dele deres erfaringer med livet og Gud. Det handler både om udfordringer og muligheder, om tro og tvivl. Formålet med lederens fortælling er at give deltagerne levende eksempler på, hvordan livet med tro kan se ud, med vidnesbyrd om Guds storhed og tro midt i livets udfordringer.

3. At opmuntre deltagerens fortællinger

Uanset hvor man er i sit liv og i sin tro, ønsker vi at skabe plads til deltagerne, så de kan dele deres oplevelser. Det sker i små grupper og gennem temaer, der åbner for at reflektere over ens opvækst, værdier og tro.

Relationer - der går dybt

Vi tror, at Gud skabte hvert menneske i kærlighed, og ved at modtage den kærlighed får vi styrke til at elske os selv og andre. Det er den kærlighed, vi ønsker at vise gennem kærlige og inkluderende relationer og fællesskaber.

Alle er velkomne til vores aktiviteter, uanset nationalitet, seksualitet, status, tro eller religion. For at give alle mulighed for at deltage arbejder vi aktivt på at styrke og udanne den lokale forening og dens ledere til at møde børn og unge med øje for deres behov, unikke forudsætninger og livssituationer.

Hvordan skaber vi plads til relationer?

1. Opbyg venskaber

Vi ønsker at tilbyde et varmt og rummeligt fællesskab, hvor vi tør åbne os for hinanden og leve i ærlige relationer. Vi gør det gennem aktiviteter og lege, ved at mødes i mindre grupper, have det sjovt sammen og dele livet med hinanden. Vi informerer forældre om indholdet af arbejdet og opfordrer til engagement og deltagelse.

2. Skab trygge fællesskaber

Børn og unge har brug for et trygt miljø for at udvikle en åben og inkluderende holdning til hinanden. Som ledere arbejder vi på at udvikle trygge fællesskaber gennem:

Samhörighed

Deltagerne skal ses, rummes og føle at de tilhører fællesskabet, og vide at de kan være med til at påvirke gruppen.

Tillid

Vi udvikler gode regler for samvær for at skabe tillid og fortrolighed.

Tryghed

Uanset omstændighederne ønsker vi at børn og unge skal føle sig trygge. Derfor vægter vi genkendelighed, tydelig og enkel kommunikation, pædagogisk tilgang og indretning af lokaler der skaber ro og tryghed.

3. Påvirk med respekt

Vores mål er at opbygge relationer med hinanden og Gud, og at gøre det på en bevidst og respektfuld måde. Børn og unge bør altid behandles med respekt og med plads til at de kan vokse i eget tempo i deres tro og liv.

Vi kan opmuntre

Ledere ser og opmuntre børn og unge, viser kærlighed og ser muligheder.

Vi kan udvikle

Vi ser alle børn og unge som en del af et aktivt fællesskab, med potentiale for at den enkelte udvikler sig på forskellige områder og i forskellige tempi.

Vi kan udfordre

Lederen udfordrer børn og unge til at tage skridt i tro og i deres liv. Det er dem selv, der træffer beslutninger om tro og liv. Lederen vejleder og peger på forskellige muligheder.

Gud ønsker et personligt fællesskab med hver enkelt. Gennem vores aktiviteter ønsker vi at tilbyde både kundskab om Gud og muligheden for at få personlige oplevelser af Guds nærhed. Dette gør vi bl.a. ved at synge, tænde lys og bede sammen. Vi ønsker at give tid og plads til Gud. Vores mål er, at børn og unge skal opleve og erfare Guds nærhed, kærlighed og godhed.

Jesus har givet alle friheden til at vælge, om man vil følge ham. Denne frihed gælder også for børn og unge. Men friheden indebærer et ansvar for de valg vi tager; for os selv, for hinanden, for skaberværket og for Gud. Derfor ønsker vi at skabe miljøer, hvor man udfordres til at træffe egne beslutninger, opfordres til at tage skridt sammen med Jesus og til at give kærligheden videre til andre.

Hvordan skaber vi plads til oplevelser?

1. Ved at erfare Gud

Vi skaber rum, hvor vi giver tid og plads til, at Gud kan møde deltagerne personligt.

Andagt

Bibeltjeneste og vidnesbyrd, der sammen med bøn, lovsang, stilhed og tænding af lys, giver tid til refleksion og Guds tilstedeværelse.

Den lille gruppe (huddle, cellegruppen)

At mødes i mindre fællesskaber er vigtigt. Her kan man kan dele liv, bede for hinanden og tale om oplevelser med Gud.

Gudstjeneste

Et mødested med Gud for alle aldre, hvor vi synger, beder, lytter til prædiken og på mange flere måder får lov til at modtage og udtrykke vores tro. Hvis vi laver vores egne gudstjenester for unge, er der elementer, som de genkender i søndagens gudstjeneste.

2. Ved at opmuntre til skridt i tro

De personlige oplevelser fører til erfaringer, som danner et grundlag for at tage egne bevidst skridt i tro. Beslutningen er altid hos deltagerne, og vi tilbyder det kun som en mulighed.

Invitation til at følge Jesus

Vi vil invitere til fællesskab med Jesus. Det er en vandring, et eksperiment, en rejse og en opdagelse, som fortsætter hele livet.

Trygge rum

Alle vores aktiviteter vil opmuntre til at lære Jesus at kende og følge ham i et sundt, åndeligt miljø. Vi mener også at leje, kurser og konferencer er gode steder at tage skridt i tro.

Tilbagevendende beslutninger

At tro er at vende sig til Jesus igen og igen. Derfor giver vi plads til, at man altid kan komme til Jesus og få kraft og opmuntring i hans nærhed.

3. Ved at leve et givende liv

At opleve og erfare Gud handler også om at tage hånd om og passe på andre, og om at give af det, vi selv har modtaget fra Gud. Det kan være at indsamle penge til et hjælpeprojekt, besøge ensomme og byde på kaffe, at købe ind og gå ærinder for nogen, eller at hjælpe i genbrugsbutikken. Den form for handlinger og oplevelser er en vigtig del af at vokse og udvikle sin tro.

Involvering - vi går sammen

Børn og unge bliver engagerede, når de får lov til at være med og have indflydelse. Jesus regner med børnene og taler om, hvordan de viser vejen for de voksne. Vi ønsker at give plads til, at børn og unge i alle aldre kan få lov til at involvere sig. Der er både plads til de højtråbende og de mere stille børn. Vi inviterer alle med til en samtale om formål og vision. Baseret på fælles værdier og mål går deltagere og ledere i samme retning.

Ledere og deltagere kommer tidligt til at opleve fællesskab, samarbejde, ansvar og en følelse af at være med i noget meningsfuldt. Dette vokser i takt med barnet alder. De mindre børn kan påvirke program og indhold, mens de ældre bliver mere involveret i at tjene, udvikle og være noget for andre.

Hvordan skaber vi plads til involvering?

1. Kultur baseret på involvering

Kultur handler om, hvad der sker, når vi mødes og er sammen. Vi ønsker at forme en bevidst kultur med tid og plads til involvering og indflydelse, både for deltagere og forældre. Gennem en åben og ærlig dialog om vores vision og formål bliver aktiviteterne fleksible og påvirket af deltagerens ønsker. Forældre involveres og præsenteres for aldersfaserne. På baggrund af dette taler vi om, hvordan vi arbejder sammen for at vejlede børn og unge i tro og liv.

2. Talenter og gaver

Børn og unge har medfødte talenter og gaver der kan bruges, og alle har en opgave. Vi kan alle gøre en forskel. Guds plan er, at vi skal bruge vores evner og gaver til at gøre verden til et bedre sted at være. Børn og unge er en del af kirken, og de inviteres til at deltage og bidrage med deres gaver. Det kan fx betyde at stå i kirkens café, spille i et band eller få en lederopgave.

3. En del af en stor familie

Involvering handler om, at børn og unge må lære kirken at kende. Vi vil præsentere kirken som en stor familie. Her handler det ikke først og fremmest om, om deltageren har en tro eller ej - det handler om Gud, som ønsker at inkludere alle i et stort fællesskab, hvor alle kan deltage og bidrage.

Kirken er en stor familie

I kirkens fællesskab kan alle deltage og påvirke i små og store beslutninger.

Igen generationsskel

Alle aldre findes i kirken, og vi ønsker at børn, unge og ældre må mødes på kryds og tværs.

En fælles opgave

Kirken har en opgave i at vise Guds kærlighed. Alle må være med til at dele dette budskab.

0-2 år Tryghed

Kunstneren	
Fokus	<ul style="list-style-type: none"> Gud har skabt mig. Gud elsker mig. Jesus ønsker, at vi skal være venner med hinanden. Gud har skabt verden.

Barnet tænker som en kunstner og kan lide at være i centrum og udtrykke sig gennem leg, sang og musik. Tryghed er centralt, og vi skal sørge for trygge omgivelser i kirken for børnene, med et fundament der bygger på Gud, som elsker alle børn og passer på alle. Forældre har også brug for at føle sig trygge ved, at der er plads til børn i kirken.

Fortællinger
Børnene nyder at lytte til historier, der sætter deres fantasi i gang. I denne alder handler det om de grundlæggende temaer om, hvem Gud er, hvordan Gud har skabt os, om Guds ubegrænsede kærlighed og om, at Jesus ønsker at være vores ven for evigt.

Relationer
Det er vigtigt at skabe trygge relationer både i mødet med børnene og med forældre/værger. Det er vigtigt at gøre forældrene opmærksomme på deres vigtige rolle, så barnets tro også kan vokse hjemme. Hvis barnet oplever en tryg barn-dom med sine forældre, vil barnet senere få et godt billede af Gud.

Oplevelser
Børn fødes med en naturlig nærhed til Gud. Gennem sang, dans og leg, men også i stilhed, kan børn opleve Guds nærvær. At skabe plads til dette nærvær danner et godt fundament for at tro og tillid til Gud kan vokse.

Involvering
Lederens rolle er at stimulere børn til leg, da leg er afgørende for deres udvikling. Gennem leg, undervisning, musik og andre former, styrkes forholdet mellem ledere og børn. Lederen kan komme tættere på Gud ved at lade sig inspirere af børnenes åbenhed og deres evne til at undre sig.

Vokse med opgaven

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> At barnet lærer sig selv at kende og oplever tryghed i kirken.	<ul style="list-style-type: none"> Aktiviteter, der gør kirken til et trygt sted.
<ul style="list-style-type: none"> Børnene får positive billeder af kristen tro og hører om Jesus gennem forskellige aktiviteter.	<ul style="list-style-type: none"> Børnesang / babysang.
<ul style="list-style-type: none"> Netværk mellem forældre, børn og menigheden.	<ul style="list-style-type: none"> Let servering til voksne og børn.
<ul style="list-style-type: none"> Værktøj til forældrene til at reflektere over deres forælderrolle.	<ul style="list-style-type: none"> Småbørnsforældre kommer i kontakt med hinanden og med andre voksne i menigheden.
<ul style="list-style-type: none"> Formidling af forældrenes vigtige rolle for børns voksende tro og liv, og hvordan menigheden ønsker at være en støtte.	<ul style="list-style-type: none"> Forældrekursus og snak om børnevtsignelse og/eller dåb af børn.

Vokse i hverdagen

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> Nærhed og fællesskab mellem barn og forældre.	<ul style="list-style-type: none"> Bed aftenbøn med børnene.
<ul style="list-style-type: none"> Gode rutiner i hverdagen.	<ul style="list-style-type: none"> Læs en børnebibel, lyt til børnesange og syng enkle sange til Gud.

Forslag til ressourcer:
<ul style="list-style-type: none">
MikroZone, BMK/Børnezone "Tændt - En resourcebog", Heather Thompson, BMK/Børnezone "Miniflø 1+2", Lohse "Vov at vise vejen til en tro, der kan bære", Alf Svenson og Cilla Stjerberg, ProRex Børnebibelen, Joh. Møllehave, Bibelselskabet "Tro i børnehøjde", Rachel Turner, ProRex "Tid med Gud", Morten Munch (red.), ProRex "Sigurd fortæller bibelhistorier - sangbog", Bibelselskabet

Forslag til ressourcer:
<ul style="list-style-type: none">
MikroZone, BMK/Børnezone "Tændt - En resourcebog", Heather Thompson, BMK/Børnezone "Miniflø 1+2", Lohse "Vov at vise vejen til en tro, der kan bære", Alf Svenson og Cilla Stjerberg, ProRex Børnebibelen, Joh. Møllehave, Bibelselskabet "Tro i børnehøjde", Rachel Turner, ProRex "Tid med Gud", Morten Munch (red.), ProRex "Sigurd fortæller bibelhistorier - sangbog", Bibelselskabet

3-7 år Fællesskab

Forskeren	
Fokus	<ul style="list-style-type: none"> Jeg kan altid stole på Gud. Gud vil være min ven. Jeg vil være mod andre, som jeg ønsker, at de skal være mod mig. Gud har givet skaberværket som en gave, vi skal tage vare på

I denne alder er fællesskabet i centrum, både i relation til Gud og til hinanden. Ligesom en forsker er barnet interesseret i at stille spørgsmål, i at lære og i at gå på opdagelse. Derfor stiller vi barnets nysgerrighed i bibelfortællinger, der giver mening og retning for, hvordan man kan leve sammen og passe på verden.

Fortællinger
Børnene er nysgerrige og elsker historier, der fremføres kreativt med ord, billeder, drama, film, osv. Ved at bringe bibelfortællingerne til live kan vi fange børnenes opmærksomhed og hjælpe dem med at forstå, hvordan man kan stole på Gud og træffe valg, der påvirker andre og skaberværket.

Relationer
For at opbygge gode relationer med hinanden og med Jesus, er det vigtigt, at børnene føler sig trygge i gruppen. Ved at være tydelige omkring indhold, program og regler bliver vi et fællesskab, der lærer, vokser og lægger grundlaget for den tro, vi vil lede dem i.

Oplevelser
Når vi mødes, tror vi på, at Gud er midt iblandt os. Børnene har en naturlig åbenhed overfor Gud. Derfor er det vigtigt at give tid og rum til at opleve Guds nærvær gennem bøn, sang og andre udtryk.

Involvering
Børn og ledere mødes omkring fortællingen, fællesskabet og mødet med Gud. Lederens opgave er at invitere børnene til fællesskab med Gud og hinanden, hvor børnenes spørgsmål, tanker og ideer tages alvorligt. God planlægning giver tid og plads til børnenes kreativitet og nysgerrighed.

Vokse med opgaven

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> Kontinuitet i relationerne.	<ul style="list-style-type: none"> Alderssvarende børnekirke, børnekor, mm.
<ul style="list-style-type: none"> Historier om Jesus og hans liv på jorden med fokus på aldersgruppen.	<ul style="list-style-type: none"> Uddeling af bibler.
<ul style="list-style-type: none"> Forældrene får en oplevelse af at høre sammen og dele erfaringer med hinanden.	<ul style="list-style-type: none"> Fællessgudstjeneste (alle generationer).
<ul style="list-style-type: none"> Børn og forældre føler sig hjemme i kirken, uanset om de er medlemmer eller ej.	<ul style="list-style-type: none"> Varmt og inkluderende fællesskab.
<ul style="list-style-type: none"> Forældrene reflekterer over deres forhold til Gud og deres egen troshistorie.	<ul style="list-style-type: none"> Samtaleaftener om hvordan man som forældre kan dele troen på en kærlig måde.

Vokse i hverdagen

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> Hjælp til familier til at holde enkle andagter i hverdagen.	<ul style="list-style-type: none"> At tale om Gud og bede.
<ul style="list-style-type: none"> Opfordring til at lytte til og syngte sange i hverdagen, der fortæller om Guds kærlighed.	<ul style="list-style-type: none"> Lyt til børnemusik og lovsange.

Forslag til ressourcer:
<ul style="list-style-type: none">
De Mindstes Bibel, Synne Garff, Bibelselskabet "Tro for Børn - og deres forældre", Video-kursus med Rachel Turner, http://www.akbu.dk/page/34/Video-kursus-Rachel-Turner "Legestue og bibelfortælling", Aase Rigrtrup Stoltenberg, Lohse "MiniZone", BMK/Børnezone "GPS", Børn og Tro "Hoved - Hjerte - Hænder", Børn og Tro "Børneflo 1+2+3", Lohse "Selvværld i børnehøjde", Rachel Turner, ProRex "Tændt - En resourcebog", Heather Thompson, BMK/Børnezone "Gud er konge", BMK/Børnezone "Vokseværk - ledertips og -idéer", Johan & Kristine Reftel, Tro-fast forlag "Bibelen for Banditter" (app), App Store

8-12 år Identitet

Ingeniøren	
Fokus	<ul style="list-style-type: none"> Jeg er skabt til at leve i en relation med Gud. Jeg kan følge Jesus, som ønsker at hjælpe mig i livet. Jeg prøver at udleve Guds kærlighed i mødet med andre. Jeg øver mig på at passe på og holde af naturen.

Denne fase kaldes undertiden "tweens", fra det engelske ord "between" eller på dansk: "mellem". Man er ikke længere et barn, men endnu ikke en teenager. Lige som en ingeniør går man op i at indsamle data og fakta, at prøve sig frem, at skabe, udvikle og forstå, hvordan alt hænger sammen. Man har brug for at opleve og mærke Guds kærlighed, at vokse i fællesskabet og hjælp til at forstå og afprøve kristen tro i hverdagen.

Fortællinger
I denne alder kan børn lide at undersøge ting og vil gerne forstå, hvordan alt hænger sammen. Bibelen kan bruges til at søge svar på livets spørgsmål, man kan lære vers udenad og opdade, hvordan Bibelen kan lede os i hverdagen. Lederens vidnesbyrd om livet med Gud bliver en vigtig dimension i en tid, hvor identitet dannes.

Relationer
Venner spiller en stor rolle i takt med, at man bliver uafhængig af sine forældre. Derfor er det vigtigt at være med i en gruppe. Tweens i denne alder har brug for at opbygge et stærkt fællesskab gennem samtaler, aktiviteter og lejr. I dette fællesskab er der plads til, at de unge kan bidrage med deres evner og talenter.

Oplevelser
Dette er en periode i livet, hvor børn tænker over, hvem de er, og hvad de skal være. Det er vigtigt at erfare Guds kærlighed og vide, at Gud ønsker at hjælpe og give kraft i hverdagen. Gennem konkrete udfordringer kan den unge prøve at udleve Guds kærlighed til andre og naturen.

Involvering
Tweens skal vide, at de er individer i en gruppe, at de hver især har evner, erfaringer og kreative sider, som kan bruges i fællesskabet. Lederens rolle er at opbygge et stærkt gruppefællesskab ved at engagere og involvere deltagerne. Det kan dreje sig om at planlægge aktiviteter sammen, have en spørgekasse, hvortil man kan skrive spørgsmål, eller fx at opføre et dramastykke sammen.

Vokse med opgaven

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> Gode relationer mellem børnene gennem aktiviteter.	<ul style="list-style-type: none"> Alderssvarende børnekirke med små grupper.
<ul style="list-style-type: none"> At børnene er trygge ved søndagsgudstjenesten. Oplysning om de forskellige aspekter ved gudstjenesten og uddeling af mindre opgaver til børnene, såsom at indsamle kollekter, bede eller læse bibelteksten under en gudstjeneste.	<ul style="list-style-type: none"> At børnene bliver trygge ved søndagsgudstjenesten, så de ved hvorfor vi fx bede og fejrer nadver.
<ul style="list-style-type: none"> Bibelfortællinger og lederens erfaringer deles med fokus på aldersgruppen.	<ul style="list-style-type: none"> Spejder, sang og musik.
<ul style="list-style-type: none"> Opmuntring til at tweens får lyst til at læse i Bibelen derhjemme.	<ul style="list-style-type: none"> Bibeluddeling.
<ul style="list-style-type: none"> Gud har givet børnene unikke talenter og gaver, som vi vil hjælpe dem med at opdage og bruge, til at danne deres identitet og mission i livet.	<ul style="list-style-type: none"> De unge tweens opdager deres gaver og personlighed.
<ul style="list-style-type: none"> Børnene oplever glæden ved at tjene sammen og gøre godt for andre.	<ul style="list-style-type: none"> Forældre og børn inviteres til at gøre en social (diakonal) indsats sammen.

Vokse i hverdagen

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> Tweens får "Tag med hjem information" og forslag til aktiviteter til fortsat samtale hjemme.	<ul style="list-style-type: none"> Bed aftenbøn med børnene.
<ul style="list-style-type: none"> Gode samtaler mellem børn og voksne om tro og liv.	<ul style="list-style-type: none"> Læs en børnebibel, lyt til børnesange og syng enkle sange til Gud. Brochurer, hjemmeside, bøger mm. tilbydes til forældrene.

Forslag til ressourcer:
<ul style="list-style-type: none">
"Biblen fortalt for tweens", Pia Søgaard, ProRex "Vokseværk - ledertips og -idéer", Johan & Kristine Reftel, Tro-fast forlag "Juniorfra 1+2+3", Lohse "Hjertefryd - tanker, der glæder dit hjerte", Sally Lloyd-Jones, ProRex "GPS", Børn og Tro "Tændt - En resourcebog", Heather Thompson, BMK/Børnezone "Tid med Gud", Morten Munch (red.), ProRex "Bibel for Børn" YouVersion Bibel app, App Store / Google Play Sang og musik fra BUO: https://www.buo.dk/familielaboratoriet/sang-og-musik/ "Det er bare en fase" https://www.b-m-k.dk/boernezone/fasekort "Manga Messias", Hidenori Kumai, Bibelselskabet

13-15 år Udvikling

Filosoffen	
Fokus	<ul style="list-style-type: none"> Gud elsker mig, og jeg elsker Gud. Jeg kan se, at troen hjælper mig i mit liv. Jeg udfordres til at møde mine medmennesker med Guds kærlighed i hverdagen. Jeg forstår at min livsstil påvirker skaberværket.

I de yngre teenageår bearbejder man oplevelserne fra barndommen og stiller store spørgsmål om livet og troen, ligesom en filosof. De unges personlighed bliver i stigende grad formet, og lederens rolle er at give plads til udvikling og forskellige måder at tænke på, men også at hjælpe til at forstå, hvordan kristen tro kan vejlede dem i mødet med livets udfordringer.

Fortællinger
Historierne her handler både om deltagerens livserfaringer og den store fortælling fra Bibelen og kirkens historie. Ved at samle den personlige og den store historie giver vi plads til proces og retning for livet. Teenageren skal se på sit liv og oplevelser i lyset af, hvem Gud er, og hvordan Gud virker.

Relationer
Det er typisk for denne aldersgruppe at tale og udveksle ideer og tanker med hinanden. I en lille tryk gruppe er teenagerne åbne for forskellige tanker og kan samtidig dele Bibelens visdom. På denne måde er der gode muligheder for udvikling af liv og tro, og troen formes naturligt i mødet mellem teenagere og ledere.

Oplevelser
Det er typisk for denne aldersgruppe er det vigtigt at give plads til personlige møder med Gud. Andagten er en tid, hvor man kan tænde lys, bede for hinanden og finde styrke. Det er også vigtigt at hjælpe teenageren til at få en personlig andagt til at fungere i sin hverdag.

Involvering
Ledere skal tage teenageres spørgsmål alvorligt, vejlede og være gode rollemodeller. Teenagerne skal involveres og have mulighed for at kunne påvirke program og indhold samt udfordres specifikt til at engagere sig i kirkens opgaver og gudstjeneste.

Vokse med opgaven

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> Teenagere føler, at de bliver prioriteret, og at der er plads til dem.	<ul style="list-style-type: none"> Et stærkt fællesskab af unge mennesker, evt. sammen med andre menigheder.
<ul style="list-style-type: none"> Bibelhistorier deles og med plads til deltagerens egne oplevelser.	<ul style="list-style-type: none"> Teenagearbejde.
<ul style="list-style-type: none"> Teenagerne udfordres til at møde andre med Guds kærlighed samt til at forvalte skaberværket ud fra deres livsstil og valg i hverdagen.	<ul style="list-style-type: none"> Spejder, SHIP - Kursusforløb for teenagere.
<ul style="list-style-type: none"> Det er attraktivt at gå til konfirmationsforberedelse/ungdomsveltsignelse. Der inviteres bredt, med et åbent tilbud. Konfirmationsundervisningen handler om livet sat i forhold til kristen tro.	<ul style="list-style-type: none"> Ungdomsveltsignelse/konfirmation.
<ul style="list-style-type: none"> Hver konfirmand får deres egen bibel til brug i undervisningen og opfordres til at læse på egen hånd.	<ul style="list-style-type: none"> Bibel.
<ul style="list-style-type: none"> Teenagerne opfordres til at tage beslutning om dåb eller til at bekræfte deres dåb. Dåb er forbundet med at blive en del af menigheden.	<ul style="list-style-type: none"> Dåbsundervisning.
<ul style="list-style-type: none"> De unge føler, at de er vigtige for menigheden. De har dygtige ledere at tjene sammen med.	<ul style="list-style-type: none"> Involvering af teenagere i kirkens aktiviteter. Fx ved at tjene i børnearbejdet, i gudstjenesten osv.
<ul style="list-style-type: none"> Voksne rollemodeller er vigtige for målgruppen.	<ul style="list-style-type: none"> Voksne ledere, som selv har arbejdet med deres tro og liv, og yngre ledere, som er på vej i deres udvikling.
<ul style="list-style-type: none"> Vejen ind i menighedens liv gøres nem og naturlig. Samtaler om medlemskab. Teenagere tilknyttes ældre fra kirken som medvandrere.	<ul style="list-style-type: none"> Den unge teenager mødes med en ældre fra kirken 3-4 gange i løbet af året.
<ul style="list-style-type: none"> Forældre hjælpes med at opbygge gode relationer med deres teenagere og lade dem forstå hvor vigtige de er.	<ul style="list-style-type: none"> Kursus for forældre med konfirmander/teenagere.

Vokse i hverdagen

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> Teenagere får "Tag med hjem information" og forslag til aktiviteter til fortsat samtale hjemme.	<ul style="list-style-type: none"> Løbende information til forældrene om de spørgsmål og emner, som tages op.
<ul style="list-style-type: none"> Enkle redskaber til den unge til at begynde at læse Bibelen alene derhjemme.	<ul style="list-style-type: none"> Bibel læseplan.
<ul style="list-style-type: none"> Opfordring til bøn i hverdagen.	<ul style="list-style-type: none"> Morgenbøn

Forslag til ressourcer:
<ul style="list-style-type: none">
Bibelen til konfirmander, Bibelselskabet "Vov at vise vejen til en tro, der kan bære", Alf Svenson og Cilla Stjerberg, ProRex "GODISNOWHERE", Bækgaard/Sørensen (red), Lohse "Lær af hunden", Nicolaj Wrbe, Lohse "365 dage med Gud", Jarle & Rebecca Waldemar, ProRex "Det er bare en fase 13-18 år". https://www.b-m-k.dk/boernezone/fasekort

16-20 år Blive Voksen

Opdageren	
Fokus	<ul style="list-style-type: none"> Jeg har fået gaver af Gud, der kan bruges i mit liv. Jeg opdager, hvordan troen kan vise vej og give retning. Jeg oplever Guds kærlighed, og jeg giver den videre. Jeg udfordres og engageres til at forvalte Guds skaberværk.

I denne alder bor de unge typisk i mange forskellige miljøer og forsøger ligesom en opdagelsesrejsende at finde vej i livet. At blive voksen handler meget om at finde sig selv i forhold til andre mennesker og i forhold til værdier, som man har det godt med, uanset hvilket miljø man befinder sig i. Denne aldersgruppe har brug for ledere, som viser, hvordan troen kan blive til aktive valg i deres dannelsesrejse mod at blive voksen. De unge skal også have mulighed for at overveje, hvordan de selv kan bidrage til fællesskabet.

Fortællinger
Dette er en tid, hvor mange træffer beslutninger om tros- og livsspørgsmål. Bibelen er en vejviser til det gode liv med Gud og hinanden, og lederens rolle er at hjælpe de unge mennesker til at blive ven med Bibelen ved at læse og opdage den på egen hånd. Bibelen og deres egne erfaringer bliver mere og mere tydelige og udmanter sig i engagement og bevidste handlinger i hverdagen.

Relationer
Tro formes i fællesskab med andre. Da troen i denne alder handler mere og mere om, hvilke veje man skal vælge i livet, bliver fællesskabet centralt. I et trygt og tæt fællesskab lægges der et fundament for kloge og modige skridt, som er vanskeligere på egen hånd.

Oplevelser
Den Gud, vi møder i Bibelen, er også til stede i de unges liv. Den oplevelse er vigtig i denne aldersgruppe - at blive ledt i, hvordan man vandrer i Helligåndens kraft og lever tæt på Gud i hverdagen. Tro formes gennem mødesteder i kirken, i gudstjenesten og i den praktiske tjeneste, men også i hverdagen. Derfor har de unge brug for eksempler og redskaber til bøn og tilbedelse i deres eget liv.

Involvering
At føle sig involveret, betydningsfuld og som en del af menigheden er vigtig. Alle har fået gaver at bidrage med. Derfor bør der være mulighed for at involveres sig i menighedens forskellige aktiviteter. Gennem discipelskab, vejledning og oplæring skal det være muligt at træde ind i lederstillinger. Involvering handler også om engagement i kirkens frivillige arbejde, dens mission og kald.

Vokse med opgaven

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> At der bliver bygget videre på fællesskabet og undervisningen fra konfirmationstiden for at gøre troen dybere, så man vover at tage bevidste valg i livet.	<ul style="list-style-type: none"> Jeremias kursus
<ul style="list-style-type: none"> Gode vaner i voksenlivet omkring motion, sundhed og tro.	<ul style="list-style-type: none"> Motions- og trosfællesskaber.
<ul style="list-style-type: none"> At der er plads til de unge i de fælles gudstjenester, og et bevidst udtryk, som får de unge til at komme. De skal ikke kun deltage i ungdomsgudstjenester.	<ul style="list-style-type: none"> Fælles generationsgudstjenester.
<ul style="list-style-type: none"> Unge mennesker skal føle at de tilhører menigheden, som en vigtig del af den og have mulighed for at påvirke udtryk, indhold og retning.	<ul style="list-style-type: none"> Menighedsråd, gruppeledelse, frivillige opgaver og indflydelse.
<ul style="list-style-type: none"> At de unge får mulighed for at prøve forskellige lederopgaver i børnearbejdet, mission, PR, praktiske opgaver osv. ud fra et gavebaseret perspektiv.	<ul style="list-style-type: none"> Lederopgaver.

Vokse i hverdagen

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> Cellegruppe hver uge med mulighed for dybere fællesskab omkring kaffe, snak, bibellæssning og bøn.	<ul style="list-style-type: none"> Husgruppe, mikrogruppe og cellegruppe.
<ul style="list-style-type: none"> Tilbud om medvandring med en ældre fra kirken, som har kendt Gud i længere tid.	<ul style="list-style-type: none"> Medvandler i tro.

Forslag til ressourcer:
<ul style="list-style-type: none">
"Bibelen 2020", Bibelselskabet "Alpha for unge", https://danmark.alpha.org/alphaforunge "Jagten på frimur – Perspektiver på unge, hverdagsliv og fællesskab", Haugegaard & Østergaard "Go Samtale - samtalekort + Familieudgaver", https://www.gosamtale.dk/ "Led med dit liv" Magnus Sternegård, ProRex "Mød Gud – STREETBIBEL", YFC.dk

21-30 år Ansvar

Gartneren	
Fokus	<ul style="list-style-type: none"> Min relation til Gud bliver dybere. Jeg tager ansvar for min tro, mit liv og mine vaner. Jeg udfordres til at udleve Guds kærlighed til mine medmennesker. Jeg udlever min kærlighed til skaberværket gennem ansvarsfulde valg.

Når man er kommet igennem teenagealderen, er man voksen og har friheden til at træffe beslutninger og tage ansvar. På samme måde bliver troen en selvstændig beslutning og fører til ansvarsfulde valg. Ligesom en gartner forbereder sin jord, er det den unges opgave at udleve Guds kærlighed, så andre kan få øje på Gud. Dette kan gøres gennem forskellige typer lederopgaver eller andre opgaver i menigheden.

Fortællinger
Bibelen bliver rettesnor for vigtige spørgsmål i livet, hvor ordet prøves i fællesskab med andre og fører til et genereret og givende liv, med ansvar for egne gaver, vaner og relationer. Historier og erfaringer fra tidligere generationer er også vigtige. Det anbefales at have et mentorforhold/en åndelig medvander.

Relationer
Unge voksne har brug for relationer til at udfordre deres personlige synspunkter og forme deres identitet. Det er værdifuldt at møde jævnaldrende i den samme livssituation, men fællesskabet på tværs af aldersgrænser bliver stadig vigtigere. Der er brug for mennesker med tros- og livsoplevelser, som kan hjælpe den unge med at træffe gode og vise beslutninger i livet.

Oplevelser
Aktiviteterne i kirken skal styrke oplevelsen af Guds tilstedeværelse i den unges liv og tilskynde til gode valg i hverdagen som bibellæssning, bøn og tilbedelse. Nye steder at møde Gud kan tilbydes, såsom retrætter, kurser, konferencer om mission og menighedsudvikling.

Involvering
Involvering handler om at finde måder at udleve troen på i forhold til Gud, sig selv, andre mennesker og til skaberværket. Som vi har modtaget fra Gud, giver vi videre til andre. Hvis menigheden skal være relevant for unge voksne, skal de føle at der er plads til dem og deres evner. At deres oplevelser og erfaringer er efterspurgt, også med hensyn til menighedens fremtid og udvikling.

Vokse med opgaven

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> Den personlige relation til Gud fordybes og Guds kærlighed udledes til andre.	<ul style="list-style-type: none"> Bibelskole, international mission eller ansættelse i menigheden.
<ul style="list-style-type: none"> Imødekomelse af egne åndelige behov for hvile og refleksion, tavshed og bøn.	<ul style="list-style-type: none"> Retræte.
<ul style="list-style-type: none"> Fælles generationsgudstjenester med plads til unge og med et udtryk, der når ud til unge voksne.	<ul style="list-style-type: none"> Gudstjenester.
<ul style="list-style-type: none"> Oplevelse af at høre til i fællesskabet med muligheder for indflydelse og udvikling.	<ul style="list-style-type: none"> Menighedsråd, gruppeledelse, frivillige opgaver og indflydelse.
<ul style="list-style-type: none"> At de unge får mulighed for at prøve forskellige lederopgaver i børnearbejdet, mission, PR, praktiske opgaver osv. ud fra et gavebaseret perspektiv.	<ul style="list-style-type: none"> Lederopgaver.

Vokse i hverdagen

Mål	Skridt på vejen
<ul style="list-style-type: none"> Cellegruppe hver uge på tværs af generationer, med mulighed for dybere fællesskab omkring kaffe, snak, bibellæssning og bøn.	<ul style="list-style-type: none"> Husgruppe, mikrogruppe og cellegruppe.
<ul style="list-style-type: none"> Tilbud om medvandring med en ældre fra kirken, som har kendt Gud i længere tid, så ingen føler sig uden for fællesskab.	<ul style="list-style-type: none"> Medvandler i tro.

Forslag til ressourcer:
<ul style="list-style-type: none">
"Studiebibelen", Ejrnæs & Hallböck, Bibelselskabet "Bibelhalvmaraton", Ole Lundegaard, Allan Ibsen, Lasse Åbom, Bibelselskabet. "Skabt som kvinde - om identitet, seksualitet og selvværld" Ute Buth, Lohse John - Et år med johannesevangeliet", Thomas Teglgård, Lohse "Vejviser - En bog om kristent lederskab", Magnus Malm, Credo "Når troen sætter spor", Jens-Petter Jørgensen, ProRex